

شرایط نگهداری آب در منزل در شرایط اضطراری

در دنیای امروز، آمادگی برای شرایط اضطراری، امری حیاتی است. یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسان در هر شرایطی، آب سالم و پاکیزه است. بارش سنگین، زلزله، قطعی گسترده آب یا هر حادثه پیش‌بینی نشده دیگری می‌تواند دسترسی ما به آب آشامیدنی سالم را مختل کند. به همین دلیل، ذخیره‌سازی آب در منزل، نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت برای حفظ بقا و سلامت خانواده است.

انتخاب ظرف مناسب برای نگهداری آب، نقش بسزایی در حفظ کیفیت و جلوگیری از آلودگی آن دارد:

استیل ضد زنگ (مقاوم، بادوام و بهداشتی)، شیشه‌ای تنها در صورتی که مات یا تیره باشند و دور از نور نگهداری شوند، پلاستیکی فود گرید (HDPE یا PET) (این نوع پلاستیک‌ها که مخصوص مواد غذایی و آشامیدنی طراحی شده‌اند، ایمن‌ترین گزینه‌ی پلاستیکی محسوب می‌شوند که معمولاً کدهای ۲، ۴ یا ۵ روی این ظروف درج شده است)، ظروف کدر (نور از این ظروف عبور کرده و باعث رشد جلبک و باکتری در آب می‌شود)، ظروفی که قبلاً برای مواد غیرخوراکی استفاده نشده‌اند.

شرایط محیطی مطلوب:

نور خورشید، حتی نور معمولی اتاق، می‌تواند باعث رشد میکروارگانیسم‌ها و فساد آب شود. به همین علت ظرف حاوی آب باید دور از نور مستقیم خورشید باشد. دمای ایده‌آل برای نگهداری آب بین ۱۰ تا ۲۴ درجه سانتی‌گراد است برای مثال کمد داخلی، زیر تخت، زیرزمین، یا کف کمد که تاریک و خنک هستند. برای جلوگیری از ورود گرد و غبار، حشرات و هرگونه آلودگی باید درب محکم بسته شود. آب ذخیره‌شده باید دور از مواد شیمیایی (مانند مواد شوینده، حشره‌کش‌ها، بنزین)، سطل زباله، و حیوانات خانگی نگهداری شود.

روش‌های تصفیه و نگهداری آب برای طولانی مدت:

جوشاندن آب: ساده‌ترین و مؤثرترین روش برای از بین بردن باکتری‌ها، ویروس‌ها و انگل‌ها. آب را پس از صاف کردن (در صورت کدر بودن) به مدت ۱ تا ۳ دقیقه بجوشانید. پس از سرد شدن، آن را در ظروف تمیز نگهداری کنید. این روش مواد شیمیایی را حذف نمی‌کند. استفاده از فیلترهای آب: فیلترهای تصفیه آب، چه در دستگاه‌های خانگی و چه فیلترهای قابل حمل (مانند Sawyer یا LifeStraw)، می‌توانند ذرات معلق، باکتری‌ها و انگل‌ها را حذف کنند. مدل‌های پیشرفته‌تر قادر به حذف ویروس‌ها و برخی مواد شیمیایی نیز هستند. استفاده از قرص تصفیه آب (کلر یا ید): این قرص‌ها که در داروخانه‌ها یا فروشگاه‌های لوازم کوهنوردی یافت می‌شوند، با افزودن به آب (یک یا دو قرص در هر لیتر و ۳۰ دقیقه انتظار)، آن را قابل شرب می‌کنند. (زنان باردار یا بیماران تیروئیدی نباید از ید استفاده کنند.) استفاده از مواد ضدعفونی کننده (مایع سفیدکننده): می‌توان از مایع سفیدکننده خانگی (بدون عطر و رنگ) استفاده کرد. توصیه می‌شود حدود ۸ قطره از سفیدکننده را به ازای هر لیتر آب اضافه کرده و پس از ۳۰ دقیقه انتظار، آب را مصرف کنید. در صورت کدربودن آب، ابتدا آن را صاف کرده و سپس ضدعفونی کنید. استفاده از سفیدکننده‌های معطر یا پاک‌کننده‌های حاوی مواد افزودنی و مقدار آن باید رعایت شود، زیرا مصرف بیش از حد آن سمی است.

راهکارهای ساده جلوگیری از فساد آب:

هنگام برداشتن آب برای مصرف، به هیچ عنوان دست خود را داخل ظرف نبرید. از لیوان یا پیمانه تمیز استفاده کنید. باید دقت شود تا حد امکان فضای خالی داخل ظرف را با آب پر شود تا میزان تماس آب با هوا کاهش یابد. ظروف باید مناسب و استاندارد باشد. با تقسیم کردن آب در ظروف کوچک‌تر تماس آب با هوا کاهش می‌یابد و در زمان مصرف نیز بهداشتی‌تر است. باید دانست که حتی نور معمولی اتاق نیز می‌تواند مضر باشد. استفاده از کمد، پارچه تیره یا بطری‌های مات به جلوگیری از این امر کمک می‌کند. از طرفی دمای پایین به حفظ کیفیت آب کمک می‌کند.

مقدار لازم ذخیره آب

قاعده کلی برای ذخیره‌سازی آب، در نظر گرفتن حداقل ۴ لیتر آب برای هر نفر در روز است؛ ۲ لیتر برای آشامیدن و ۲ لیتر برای بهداشت (شستشو، نظافت). توصیه می‌شود حداقل آب مورد نیاز برای ۳ روز و در حالت ایده‌آل، برای ۲ هفته ذخیره شود.

بهداشت، ایمنی و تعویض دوره‌ای آب

- برای اطمینان از سلامت آب ذخیره‌شده، بهتر است هر ۶ ماه یکبار آب را تعویض کنید. اگر از سفیدکننده استفاده کرده‌اید، این مدت زمان تا ۶ ماه قابل نگهداری است.
- قبل از مصرف، آب ذخیره‌شده را از نظر بو، رنگ و طعم بررسی کنید. در صورت وجود هرگونه تغییر نامطبوع، آب را تعویض کنید.
- حتی آبی که به درستی نگهداری شده، بهتر است قبل از مصرف برای نوشیدن یا پخت و پز، جوشانده یا تصفیه شود، مخصوصاً اگر دوره نگهداری آن طولانی شده است.
- مخازن بزرگ (مانند بشکه‌ها) حداقل باید سالی یکبار تخلیه، شسته و ضدعفونی شوند.

آمادگی، کلید آرامش در بحران

ذخیره‌سازی آب در منزل، یک اقدام پیشگیرانه حیاتی برای آمادگی در برابر شرایط اضطراری است. درک میزان نیاز خانواده، انتخاب ظروف مناسب و بهداشتی، رعایت اصول نگهداری در مکان مناسب، و همچنین توجه به تصفیه و تعویض دوره‌ای آب، تضمین‌کننده دسترسی به آب آشامیدنی سالم در زمان بحران است. این آمادگی نه تنها به بقا کمک می‌کند، بلکه آرامش خاطر را در روزهای سخت برای عزیزان به ارمغان می‌آورد. به یاد داشته باشیم در شرایط بحرانی، مهم‌ترین منبع ذخیره‌شده در خانه نه طلاست، نه بنزین... بلکه آب پاک است.

منابع:

<https://nooshdaroo.ir/crisis-and-war/emergency-water-supply/>

<https://makhzan.net/%D9%A1%DA%AF%D9%AV%DA%AF%DA%AV%DA%B1%DB%AC-%DA%A2%DA%A8-%DA%A2%DA%B2%DA%AV%D9%A0%DB%AC%DA%AF%D9%A1%DB%AC-%DA%A8%D9%AV%DA%AA%DA%B1%DB%AC%D9%A1-%DA%BA%DA%B1%D9%A8%D9%A1%DA%AC-%DA%B2%DA%B1%DA%AV%DB%AC/>

<https://penadplastic.com/blog/%D9%A8%D9%AV%DA%AA%DA%B1%DB%AC%D9%A1-%DA%B8%DA%B1%D9%A1-%DA%A8%DA%B1%DA%A7%DB%AC-%D9%A6%DA%AF%D9%AV%DA%AF%DA%A7%DA%B1%DB%AC-%DA%A2%DA%A/>

<https://www.zoomit.ir/howto/4480-ways-saving-water/>

<https://www.makhzanmarket.com/%D9%A0%DA%AC%D9%A2%D9%AV/%DA%A1%DA%AF%D9%A8%D9%A6%D9%AV-%DA%A2%DA%A8-%DA%B1%DA%A7-%DA%B0%DA%AE%DB%AC%DA%B1%D9%AV-%DA%A9%D9%A6%DB%AC%D9%A0%DA%A7/>

https://global.battlbox.com/fa/blogs/%D9%A1%DA%B1%DA%AV%DB%AC-%DA%A8%DA%A7%DA%B1/how-to-store-water-for-emergency?srltid=AfmBOopjwOsZGkvZk-lhtiuAPcYulcZGfXIJpKgPqYzc_pYLAYgCKxf

<https://mojekooh.com/guide-to-purifying-and-storing-water-in-emergencies/>

آیلین قنبرزاده